

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1157830/1

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב צבי בן יעקב – אב"ד, הרב יצחק הדאיה, הרב משה בצרי

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד מאיר הילזנרט)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד אלינור ליבוביץ ועו"ד שלום מדר)

הנדון: תוספת כתובה כשהאישה תבעה גירושין בשל העדר יסודות האישות – ובכללם יחס מכבד – לעומת 'תביעה מוצדקת' גרידא

פסק דין

רקע

הצדדים נישאו זה לזה כדת משה וישראל בתאריך י"ג בכסלו תשע"ג (27.11.12). מנישואין אלה נולדו הילדים: [...] (בת 4.5) ו[...] (בן כשנה). הצדדים בפירוד זה כשמונה חודשים, החל בחודש נובמבר 2017, עת עזבו האישה והילדים לבית הורי האישה.

ההליך שלפנינו

האישה תובעת לחייב את הבעל בגירושין ובכתובה בטענה כי התעמר בה כלכלית, ביזה והשפיל אותה וניתק את הקשר בינה ואף בין ילדיה למשפחתה. הבעל הכחיש את הנטען כלפיו, עם זאת הסכים להתגרש, ובלבד שתביעת האישה לכתובה תידחה. יוער כי במסגרת הסיכומים אף ביקש הבעל לכפות על האישה להתגרש, אולם ללא חיוב כתובה.

בקדם דיון שהתקיים בתאריך י"ז באדר תשע"ח (4.3.18) ניסה בית הדין להביא את הצדדים לעמק השווה, אולם ללא הועיל. בתאריך י"א באייר תשע"ח (26.4.18), קיים בית הדין דיון הוכחות שבו טענו הצדדים וכן הייתה בו חקירה נגדית של כל אחד מהצדדים. כל צד ניסה להסביר עד כמה הצד שכנגד גרוע, ואף הבעל, שלכאורה טען כי היה מעוניין לנסות שלום בית, לא מצא מילה טובה לומר על אשתו.

בית הדין התרשם כי לפנינו אישה שבורה ממסכת הנישואין. מהחומר שלפנינו ומהתרשמותנו עולה כי האישה ניסתה בכל השלבים לשמור על שלמות הבית, אפילו במחירים של ויתורים מפליגים. מנגד נוכחנו בבעל עם עוצמות, יחסית לאישה, שככל הנראה לא ידע לכבד את האישה באופן הראוי.

בין 'עליות ומורדות' בחיי הנישואין לבין חציית קו אדום

י"אמר: בחיי הנישואין יש עליות ומורדות. לעיתים נוסעת הזוגיות על 'כביש משובש'. כך יש לראות חלק מהמסכת המתוערת שעלתה לפנינו. קראנו את התמלילים והתצהירים, ואין בהם חידוש. הם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אופייניים לנסיעה ב'כביש משובש', ולזוג המצוי במשבר. כך גם טענות שונות שעלו בדיון, ועל כן אין אנו רואים צורך להתייחס אליהם. אולם יש דברים שהם בבחינת 'קו אדום'. כך יש לראות את ההודעות הטלפונית (וואטסאפ) שנשלחו לאישה ושאותם בדברי הבעל (ראה להלן).

כך נכתב בהודעות (הנקודות והפסיקים אינם במקור, ונועדו לנוחיות בלבד. ההדגשות אינן במקור) – במסגרת ההודעות נכתבו מילים שאפילו הנייר אינו סובלם, ובוודאי לא יעלה על הדעת לכתוב כך לאישה. מחקנו את אותן מילים, ובמקומם כתבנו **** (וכך גם בציטוטים מהפרוטוקול):

[פלוגי]: גם אני לא יכול לחיות. אני רוצה פסק זמן ממך, קצת לחשוב מה יהיה, נמאס לי כבר ממך, לא טוב לי איתך כבר.

[פלוגי]: אוי אוי אוי. ממש אומלל.

[פלוגי]: אני רוצה עוד היום שתיקחי את הדברים ותעופי מהבית, או שאני אלך בימים הקרובים. החלטה שלך, ותישארי להתמודד עם ההוצאות. נראה אותך. עוד מעט אני בא ונסגור את זה. נמאס לי כבר, זהו, עלה יותר מדי.

[פלוגי]: "נמאס לי כבר ממך" "לא טוב לי אתך". מעניין מאוד שאתה אומר את הדברים האלו, אבל שאתה צריך אוזן קשבת ומשהי שתתמוך בך, אתה יודע מאוד לבוא אליי ולהגיד לי "את מרגיעה אותי".

[פלוגי]: יופי, טוב שעשית היום אין לך ויזה, חיכיתי לזה, אכלת אותה [...] הבכי לא עושה לי כלום, כבר מכיר את הבכי הזה שנים. על **** שלי. תניחי לי את הוויזה על השולחן בבית שאני אראה. זהו, זה מה שאני רוצה ולכי תפתחי לך חשבון. תעשי מה שבא לך.

[פלוגי]: [פלוגי], סליחה נשמה שלי, בבקשה אל תריב איתי.

[פלוגי]: **** כל הזמן גורמת לי לריב, ****.

[פלוגי]: אתה בעצמך תמיד אומר לי "את מרגיעה אותי", בכל שלב ביחסים יש מריבות. אל תיתן לזה להרוס לנו. אני מבטיחה לשנות לטובה הרבה דברים ביחסים שלנו, אם זה יעשה לך טוב. [פלוגי], אני מבקשת ממך: תירגע ותקשיב לי, אני האישה שלך, אני אוהבת אותך ולא רוצה לריב איתך. אל תיקח כל ריב שלנו למקומות רחוקים.

[פלוגי]: לא מעניין. תביאי לי [...]

עילות הגירושין העולות מן הדברים

בית הדין מתרשם כי דברים אלה מצביעים על סנקציות כלכליות שהפעיל הבעל נגד האישה, שהייתה תלויה בו כלכלית. אך יתירה מזו: אמירות שהנייר אינו סובלן, ובנוסף בקשה שתלך ו'תעופי' מהבית ותשאיר לו את כרטיס הוויזה מלמדות על יחס משפיל ומבזה. בה בשעה שהאישה ניסתה להרגיע ולמנוע מריבה.

כמו כן העובדה שהבעל מבקש מהאישה "שתיקחי את הדברים ותעופי מהבית" מלמדת כי גם הבעל חפץ בגירושין.

בית הדין מפנה לפרוטוקול הדיון (שורה 307 ולהלן):

ב"כ האישה: בכתב הגנה שלך, אתה אומר שהיא עזבה אותך כרעם ביום בהיר, ופה בסעיף 55 בבית הדין הרבני, אתה אומר שאתה ניסית להרגיע את המצב. אתה לא מכחיש את ה"וואטסאפים" של ****, "תסתלקי מפה". נכון?

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל: לא מכחיש.

ב"כ האישה: האם מהתכתובות האלה אתה רוצה לומר לי שיש פה אישה שבעת רצון?

הבעל: כן.

ב"כ האישה: אתה כתבת שהכול בנועם ובמילים רכות נאמר. אתה רוצה לתקן שלא "הכול" היה בנועם מבחינתך?

הבעל: היו עליות וירידות.

ב"כ האישה: אתה מוכן להסכים איתי שלא הכול היו מילים רכות? הרי "****" זה לא מילים רכות, "תעופי", "תסתלקי" זה לא מילים רכות, נכון?

הבעל: יש חילופי מילים. אני יודע להבדיל בין מילה למילה בניגוד ללקוחה שלך.

מצפים היינו מבעל שחפץ בשלום בית, לטענתו, שלפחות יתנצל על מילים כה בוטות וכה חמורות, המבטאות זלזול עמוק באשה. נראה שהבעל חי לו בכועה שאינה חשה את עולמה הרגשי או הרגשני של האישה, ואינו מבין עד כמה מילים כאלה מביאות את חיי הנישואין לסופן העצוב. אנו סבורים כי האריכות בזה היא אך למותר. הצדדים פרודים כשמונה חודשים, ולא נראה כי יש סיכוי לשלום בית ברקיימא.

איננו רוצים להרחיב את היריעה שלא לצורך. כבר אמרו חז"ל (יבמות סב, ב):

"תנו רבנן: האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו [...] עליו הכתוב אומר 'וידעת כי שלום אהלך'."

וכך פסק הרמב"ם (הלכות אישות טו, יט):

וכן צוו חכמים שיהיה אדם מכבד את אשתו יתר מגופו ואוהבה כגופו, ואם יש לו ממון, מרבה בטובתה כפי הממון, ולא יטיל עליה אימה יתירה, ויהיה דיבורו עמה בנחת ולא יהיה עצב ולא רוגז.

אם היה הבעל משכיל לנהוג באשתו כדברי הרמב"ם, אין לנו ספק כי תביעה זו, כמו תביעות אחרות, לא הייתה באה לעולם. הרמב"ם דיבר על יחס של כבוד גם במישור הזוגי ("יותר מגופו ואוהבה כגופו"), גם במישור הכלכלי ("ואם יש לו ממון, מרבה בטובתה כפי הממון"), וגם על השפה שצריכה להיות ברכות המתאימה ("ויהיה דיבורו עמה בנחת ולא יהיה עצב ולא רוגז") ועל שהאישה צריכה להיות עימו ללא פחד ומורא ("ולא יטיל עליה אימה יתירה"). צר לנו, אך אנו מתרשמים שאף אחד מכל אותם דברים שמונה הרמב"ם, לא התקיים באופן הראוי.

משכך, אין בידינו אלא לקבוע כי על הצדדים להתגרש והבעל חייב ליתן גט פיטורין לאישה.

הכתובה

הפסיקה הראויה בכתובה מוגזמת שיש לחוש שהסכום הנקוב בה הוא בבחינת 'אסמכתא'

מדובר בכתובה שהיא בסכום גבוה במיוחד (555,000 ש"ח). ויש בעניין זה שאלה של 'אסמכתא' – בהתחייבות כה גבוהה לאדם שמצבו הכלכלי כשל הבעל. משכך ודאי שאין מקום לפסוק סכום של תוספת כתובה כה גבוה, ויש להעמידה על הסכום הממוצע המקובל.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תוספת כתובה כשהאישה תבעה גירושין – באלו מקרים יוכל הבעל לומר "על דעת כן לא התחייבת"? כאשר אישה תובעת גירושין, יש צדדים בהלכה שאין לפסוק לאישה כתובה ותוספת כתובה, אלא אם הגירושין הם מחמת מעשים שהם בפשיעת הבעל.

הרמב"ם בהלכות אישות (יב, יא) פסק בעניין חיוב מזונות של בעל עני שאינו יכול לזון את אשתו, וזו לשונו: "ואם היה עני ביותר ואינו יכול ליתן לה אפילו לחם שהיא צריכה לו, כופין אותו להוציא ותהיה כתובתה חוב עליו עד שתמצא ידו ויתן."

ומבואר שאף שכופין אותו להוציא, חייב בכתובה. השאלה היא: מה דין תוספת כתובה, האם חייב גם בה? האור שמח (שם) כתב וזו לשונו:

ברור דאף התוספת חייב עליו לכשיתעשר ולא שייך לומר דאדעתא לאפוקה לא הוסיף לה שתצא בעל כרחיה, דהא מידע ידע דאדעתא דליון נשאת ובלא מזונות אי אפשר לה, וכמו שכתב רי"ב"א כיוצא בזה בתשובות מיימוני (סימן ו) ותוספות בסוף פרק הבא על יבימתו (יבמות סה, ב ד"ה כי הא) ופשוט.

מבואר מהאור שמח שבנוגע לכל דבר שהוא מהותי בחיי האישות, כגון מזונות, אינו יכול לטעון שעל דעת כן לא כתב לה תוספת כתובה, כיוון שידע שאישה נישאת על דעת ליון ממנו וכל שאינו זן הרי הוא מוציאה, וממילא כתב לה תוספת על דעת כן.

החילוק בין תביעה מוצדקת גרידא למציאות של העדר יסודות האישות

דברי הרי"ב"א בתשובתו מובאים בתוספות ביבמות (סה, ב ד"ה כי הא), וכמו שהביא האור שמח:

מצאתי בתשובה אחת שפסק רי"ב"א על אשה שהיתה טוענת על בעלה כי אין לאיש גבורתו, והאיש היה טוען כי היה לו גבורת אנשים, אך היא בועטת וגורמת שאין יכול לבעול, דלא מהימנא מדרב המנונא, כיון שהיתה תובעת כתובה. והיכא שהודה הבעל שאין יכול לבעול פסק דצריך ליתן גט וכתובה, אפילו אינה באה מחמת טענה, כיון דאין יכול כלל לקיים לה עונה, ודוקא מנה ומאתים אבל תוספת לא יתן.

ושם הביא שהטעם שאין לה תוספת הוא מספק שמא כל מה שהוסיף לה היה מחמת חיבת ביאה (עיי' כתובות נו, א). ומוסיפים תוספות:

ומטעם דפסק רבנו חננאל דאין תוספת ב'באה מחמת טענה' משום דאדעתא למיפק לא כתב לה, זה הטעם אין שייך באין יכול לבעול, דמידע ידיע דנישאת לו מתחילה לכך.

תוספות מחלקים בין 'באה מחמת טענה' ל'אינו יכול לבעול':

ב'באה מחמת טענה' טענתה "בעינא חוטרא לידא" – [ילדים] אינה דבר מהותי בחיי האישות. זהו דבר בעל חשיבות עליונה בהקמת משפחה, אך אינו מהותי באישות בין הבעל לאישה.

מניעת 'עונה' היא דבר מהותי בחיי האישות, ואין הבעל המונעה יכול לטעון "על דעת כן לא הוספתי", שהרי ידע שאם לא יקיים חיובו, אין כאן אישות מחמתו.

וסבירא ליה לאור שמח שהוא הדין למזונות, שאף הם דבר מהותי באישות. ולכאורה בבואר החילוק בין 'חוטרא' ל'עונה' בעניין תוספת כתובה יש לומר דבעצם כל תוספת כתובה נועדה לתשלום בשעת גירושין, אלא שטוען הבעל שהכוונה בהתחייבותו לגירושין מרצונו ולא בעל כורח – בטענת 'חוטרא לידא' הגירושין הם מחמת טענת האישה: יש כאן אישות, אלא שהאישה טוענת "בעינא חוטרא" ולכן כופין אותו לגרש, ועל דעת כן לא כתב לה – שיכריחו

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אותו להתגרש. אולם כשאין לו גבורת אנשים – לא טענת האישה מפרקת את האישות אלא המציאות שאין לו גבורת אנשים. גם ללא טענתה אין כאן אישות.

הסברה של "אדעתא למשקל ומיפק לא יהיב" נאמרה כשהיא הטוענת, אף אם הסיבה מוצדקת וכופין מחמת טענתה (כבטענת 'חוטרא לידא'). מה שאין כן כשאין לו גבורת אנשים, כיוון שאין מציאות של אישות, הרי זה ככל גירושין שחייב בתוספת כתובה שעליה התחייב.

ועיין מה שכתב הגאון רבי עקיבא איגר בתשובותיו (החדשות סימן נא) בביאור דברי התוספות, וזו לשונו:

לעניות דעתי כוונת תוספות כיון דידוע לו דנישאת רק על דעת אישות, הוי כנתחייב לנהוג לה אישות, ובאם לאו ראוי לה להיות נפקעת ממנו, אם כן משום הכי לא מקרי 'מפקעת עצמה' לומר לגביה אדעתא למשקל ולמיפק, דכל שאי אפשר לו לנהוג לה אישות כראוי, ראוי לה להפקיע עצמה ממנו.

ונראה דדבר מהותי לעניין זה הוא מה שהתחייב לה הבעל, והיינו 'שאר כסות ועונה וכו', ומה שהתחייב במסגרת חיובי הכתובה. 'חוטרא לידא' אינו באותה מסגרת.

מי שלא מקיים את חיוביו הוא הגורם לגירושין, ולכן התחייבותו לתוספת כתובה היא גם על גירושין אלה, שראוי לה להפקיע עצמה ממנו מחמת אייקיום החיובים שהתחייב בהם. מה שאין כן 'חוטרא לידא' – הגם שזו טענה מוצדקת, אין הגירושין מחמת אייקיום חיוביו אלא מחמת טענתה. ונראה להוסיף הסבר כדלעיל, דבאין לו גבורת אנשים, אין כאן אישות כבר, ממילא ראוי להפקיע עצמה. בחוטרא לידה יש אישות אלא יש לה טענה מוצדקת, ולכן על דעת כן לא התחייב לה תוספת כתובה.

היחס המכבד – מיסודות האישות

לכך נוסיף ונאמר כי גם לנהוג באישה בדרך מכובדת, כהלכות גוברין יהודאין, הוא חלק מהותי מענייני האישות. חובתו של הבעל לנהוג באישה בדרך של כבוד, ולא בזלזול ובביטויים קשים וחמורים, כפי שנוכחנו בנדון שלפנינו. כאשר בעל מתבטא כלפי אשתו בביטויים (שנמחקו בפסק הדין, ראה לעיל), או מבקש ממנה ש'תעוף' מהבית ותשאיר לו את כרטיס האשראי – זהו דבר חמור ביותר, והוא מהותי בחיי האישות.

ועיין בפד"ר (חלק א עמ' 220, מדברי הגר"א גולדשמידט זצ"ל) בביאור דברי הריצב"א:

[...] דעת הגאון בתשובה זו היא שיטת הריצב"א, והגדירה הגאון: "נעשה כמי שאינו" – רוצה – "מבקש את אשתו" [...] והמחלוקת היא באופן שעילת דרישת האשה לגרושין היא חסרון בבעל המביא להפרת דבר יסודי בחיי הנשואין, כגון ביטול חיי אישות, והשאלה היא אם באופן כזה יש להגדיר להלכה את רצון הבעל כרוצה בקיום הנשואין.

הריצב"א סובר כדעת הגאון כי אם כי [– כלומר: אף כי] האשה היא הדורשת את הגט והבעל אומר שהוא רוצה בקיום הנשואין, אין לומר כאן שהבעל רוצה בקיום הנשואין, כי נשואין הם על דעת חיי אישות, וקיומם הסדיר לא יתכן אחרת, ואם לבעל יש חסרון המבטל חיי אישות הרי זה כאילו יש לו חסרון המפיר קיום הנשואין, ובאומרו שהוא רוצה בקיום הנשואין, הרי זה כאילו הוא אומר "אני רוצה בנשואין בלא נשואין" – דבר והיפוכו. ואם כן יוצא שאין לקבוע שקיים רצון חיובי אצל הבעל לקיום הנשואין, ולהלכה הרי זה כאילו אינו רוצה בקיומם – "נעשה כמי שאינו" – רוצה – "מבקש את אשתו",

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ודנים על פי העובדא כמו שהיא, שהגרושין הם בגלל חסרון הבעל, והיינו מחמתו, ולא מחמתה, ולכן הוא חייב בתוספת.

ומבואר שבעל שאינו מקיים תנאי מהותי בחיי הנישואין, הרי הוא עצמו כמבקש גירושין ומגרשה מרצונו, דאין מקום ל'נישואין ללא נישואין'.

עוד סברה כתב שם על פי דברי מהרשד"ם בתשובה (אבן העזר סימן קצח) בעניין מי "שרוצה לשאת אישה על אשתו ובשטר הכתובה כתב שלא יישא על אשתו" – שחייב להוציאה ולתת לה כתובה ותוספת, שכיוון שהתנה בפירוש שלא יישא אישה על אשתו, הרי "שאפילו אדעתא למיפק אתני [...] אדרבא אדעתא דהכי נחית שאם יבטל התנאי הוא שיפרע משלם", והביא שם (בפד"ר) שכן פסק מהר"א ששון (תורת אמת סימן סד). וביאר (בפד"ר) את סברת הדין שאם הגירושין הם עקב "אי מילוי התחייבות שהתחייב עליה הבעל במפורש בשטר הכתובה", אף שהגירושין הם "על פי רצון האשה":

אין לומר על דעת גרושין לא התחייב בתוספת, אלא אדרבא: התחייבות התוספת שבשטר הכתובה היא על דעת ההתחייבות האחרת שבה, שאם לא ימלאנה ישלם התוספת.

וכן בחיוב מזונות: כיוון שהתחייב הבעל בשטר הכתובה "אפלה ואוקיר ואיזון ואפרנס ואכלכל" והתחייב בשטר הכתובה גם על התוספת, הרי שעל דעת התחייבות המזונות התחייב גם בתוספת – שאם לא ימלא התחייבות המזונות ויגרום לגירושין, ישלם את התוספת.

ועיין בפד"ר (חלק א עמ' 218, פסק דין של בית הדין בהרכב: הגר"א גולשמידט זצ"ל, הגר"ש קרלין זצ"ל והגר"י בבליקי זצ"ל) שכתבו לחלק בין אייקיום חיובו מחמת אונס, כגון שאין לו יכולת להתפרנס, לבין דבר הנובע מפשיעתו ומרידתו, שבכגון זה יהיה חייב בתוספת כתובה, שאם לא כן כל בעל שימרוד באשתו, יוציאה בלא תוספת כתובה. אלא בהכרח שהסברה "על דעת למשקל ומיפק לא יהיב" נאמרה רק אם הוא אנוס ולא כשהמניעה היא בפשיעתו. ועיין שם שהביאו ראיה מדברי המרדכי והרא"ש.

וכיוצא בזה כתב הגרי"ש אלישיב זצ"ל בפד"ר (חלק ח עמ' 324) וזו לשונו:

נראה שיש מקום לדון דאף כשהבעל הוא מאלה שכופין אותו להוציא פטור מלשלם לה תוספת כתובה – זה דוקא כשחלה הבעל ונעשה מוכה שחין או כשאינו מסוגל להוליד והאשה באה מחמת טענה וכל כיוצא בזה, שאין בידי הבעל להפטר מהגורם המביא לידי גירושין – בזה יכול לומר "אדעתא למיפק לא יהיבנא לך". מה שאין כן בגורם כזה שבידי הבעל להסירו, כגון שהבעל 'רועה זונות' שבידו לעזוב דרכו ולהתייצב על דרך טובה. והוא הדין כשהבעל מורד באשתו כבנדון דידן – בכהאי גוונא יש לומר דדינו כמגרש מרצונו וחייב בתוספת כתובה.

ומכאן לנידון שלפנינו:

אנו סבורים כי ההנהגה כפי שהתגלתה לפנינו, עונה להגדרות המחייבות את הבעל בתשלום הכתובה ובתוספתה, כאשר האישה תובעת גירושין. קשה מאוד עד בלתיאפשרי לחיות תחת משטר כלכלי, ומתוך פחד ואימה מהבעל המשתמש במילים בוטות. יחסו של הבעל לאישה, כפי שהתגלה לפנינו, הוא משפיל ומבוזה. משכך יש לחייב את הבעל בתשלום הכתובה – אומנם לא במלואה, אך יחסית למצבו הכלכלי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

יוער כי בנדון שלפנינו התרשמנו שאף הבעל חפץ בגירושין. בכתבי הסיכומים אף דרש לכוף את האישה לקבל את הגט, אך מסיבות טקטיות במהלך הדיונים נאחז הוא בקרנות השלום כדי שלא לשלם לאישה את כתובתה.

בנדון שלפנינו אנו סבורים כי יש להביא בחשבון את חמש שנות נישואי הצדדים, שני ילדים, וכן העובדה כי לצדדים אין כל רכוש והאישה יוצאת כיום מחיי הנישואין ללא כל רכוש. במקרים כאלה, גם אם לא היה מקום לחייב את הבעל בכתובה, יש לחייבו בסכום סביר בתורת פיצוי.

לאור האמור אנו סבורים כי על הבעל לשלם לאישה סכום של 60,000 ש"ח, שישולמו בשלושים תשלומים חודשיים של 2,000 ש"ח, החל בתאריך 1.6.18.

פסק דין

לאור האמור לעיל:

- א. הבעל חייב ליתן גט פיטורין לאישה.
- ב. אנו מחייבים את הבעל בסכום של 60,000 ש"ח, שישולמו בשלושים תשלומים חודשיים, החל בתאריך 1.8.18, כל תשלום בסך של 2,000 ש"ח.
- ג. אנו קובעים מועד לסידור גט ליום י"ב באב תשע"ח (24.7.18) בשעה 10:30.
- ד. משלוח ההחלטה לצדדים או לבאי כוחם מהווה הזמנה לסידור גט.
ניתן ביום כ"ב בתמוז התשע"ח (5.7.2018).

הרב משה בצרי

הרב יצחק הדאיה

הרב צבי בן יעקב – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה